

Vlaams
Parlement

ingediend op **549** (2020-2021) – Nr. 2
22 januari 2021 (2020-2021)

Verslag

namens de Commissie voor Buitenlands Beleid,
Europese Aangelegenheden, Internationale Samenwerking
en Toerisme
uitgebracht door Johan Deckmyn en Maarten De Veuster

over het voorstel van resolutie

van Philippe Muyters, Vera Jans, Gwendolyn Rutten,
Karl Vanlouwe, Karin Brouwers en Cathy Coudyser

**over het openen van de politieke dialoog
met de Europese Commissie
over de opsplitsing in handelsakkoorden
en investeringsverdragen**

Samenstelling van de Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Internationale Samenwerking en Toerisme:

Voorzitter: Cathy Coudyser.

Vaste leden:

Cathy Coudyser, Maarten De Veuster, Philippe Muyters, Joris Nachtergaele, Karl Vanlouwe;
Johan Deckmyn, Carmen Ryheul, Kristof Slagmulder;
Karin Brouwers, Vera Jans;
Gwendolyn Rutten, Emmily Talpe;
Björn Rzoska, Tine Van den Brande;
Annick Lambrecht.

Plaatsvervangers:

Maaïke De Vreese, Andries Gryffroy, Sofie Joosen, Steven Vandeput, Manuela Van Werde;
Adeline Blancquaert, Stefaan Sintobin, Anke Van dermeersch;
Martine Fournier, Orry Van de Wauwer;
Marino Keulen, Bart Tommelein;
Chris Steenwegen, Jeremie Vaneeckhout;
Steve Vandenberghe.

Toegevoegde leden:

Jos D'Haese.

Documenten in het dossier:

549 (2020-2021) – Nr. 1: Voorstel van resolutie

INHOUD

1. Toelichting door Philippe Muyters	4
2. Bespreking	4
2.1. Tussenkoms van Annick Lambrecht	4
2.2. Tussenkoms van Johan Deckmyn	5
2.3. Tussenkoms van Björn Rzoska	5
2.4. Tussenkoms van Vera Jans	5
2.5. Tussenkoms van Philippe Muyters	5
3. Stemming	6
Gebruikte afkortingen	7

De Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Internationale Samenwerking en Toerisme behandelde op 12 januari 2021 het voorstel van resolutie over het openen van de politieke dialoog met de Europese Commissie over de opsplitsing in handelsakkoorden en investeringsverdragen.

(De vergadering werd als videoconferentie georganiseerd.)

1. Toelichting door Philippe Muyters

Voor *Philippe Muyters* is de aanleiding voor het voorstel van resolutie terug te brengen tot vier belangrijke overwegingen. Ten eerste – en dat is een open deur intrappen – is export voor een open economie als Vlaanderen van fundamenteel belang. Ten tweede is de Europese Unie, zoals bevestigd in een advies van het Hof van Justitie van de Europese Unie, exclusief bevoegd voor handelsverdragen. Ten derde zijn de Europese handels- en investeringsakkoorden in lijn met de hoge Europese normen inzake het milieu, de arbeidsvoorwaarden, de volksgezondheid en voedselveiligheid en hebben ze ook oog voor mensenrechten en duurzaam en maatschappelijk verantwoord ondernemen. Ten vierde blijft het belangrijk dat de lidstaten en hun deelstaten een mandaat geven aan de Europese Commissie, alvorens die onderhandelingen aanvat.

Gelet op die vier overwegingen, alsook op de andere overwegingen in het voorstel van resolutie, roepen de initiatiefnemers de Europese Commissie op om acht punten in acht te nemen.

In eerste instantie sporen ze de Europese Commissie aan om meer handelsakkoorden te sluiten en om de bestaande handelsakkoorden te verbreden. Ten tweede moet er specifieke aandacht zijn voor diensten, iets wat al wel eens vergeten wordt. Ten derde moet de markttoegang voor landbouwproducten beter, uiteraard met oog voor de geldende Europese standaarden op dat vlak. Ten vierde vragen de initiatiefnemers om via investeringsverdragen een investeringsklimaat te creëren, en zo voor rechtszekerheid te zorgen. Ten vijfde moet er aandacht zijn voor kmo's, zodat de investerings- en handelsbarrières voor hen naar beneden gaan. Ten zesde is het essentieel dat er een opsplitsing komt tussen handelsakkoorden en investeringsverdragen, al moet dat wel op een intelligente manier gebeuren. Ten zevende moet het subsidiariteitsprincipe, althans op het vlak van handelspromotie, gerespecteerd worden. Ten slotte zou de Europese Unie een leidende rol moeten spelen binnen de WHO, als het gaat over het sluiten van handelsakkoorden.

2. Bespreking

2.1. Tussenkomen van Annick Lambrecht

Als het van sp.a afhangt, zo stelt *Annick Lambrecht*, dan bevatten nieuwe handels- en investeringsakkoorden bindende en afdwingbare standaarden, zoals dat ook is opgenomen in het federale regeerakkoord. In de overwegingen van dit voorstel van resolutie staat dat de bestaande handelsakkoorden in lijn liggen met de hoge Europese normen, onder andere inzake milieu en arbeidsvoorwaarden, met de standaarden inzake voedselveiligheid en volksgezondheid, en daarnaast oog hebben voor duurzaam en maatschappelijk verantwoord ondernemen. Dat lijkt Annick Lambrecht een wel zeer positieve lezing van die akkoorden. De lat moet hoger.

Het voorstel van resolutie schuift ook een doorgedreven liberalisering naar voren, maar het is vooral van belang om de flexibiliteit van de overheid te vrijwaren. Voorzichtigheid is het sleutelwoord, ook wat het opnemen van diensten betreft.

De verwijzing naar het TISA, ten slotte, is voor sp.a problematisch. Het Europees Parlement was indertijd ook zeer kritisch met betrekking tot die onderhandelingen.

2.2. Tussenkost van Johan Deckmyn

Het Vlaams Belang begrijpt de redenering achter het voorstel van resolutie, aldus *Johan Deckmyn*, maar toch zal de fractie zich onthouden. Het Vlaams Belang heeft in het verleden al meermaals kritiek geuit op de handels- en investeringsverdragen tussen de EU en derde landen, vooral dan vanwege de ISDS-clausule die daarin telkens wordt opgenomen. Die clausule vormt een bedreiging, omdat ze grote multinationals in staat stelt beslissingen van soevereine overheden aan te vechten bij een onafhankelijk arbitrageorgaan, dat geen deel uitmaakt van de nationale rechtsorde.

Ook de meerderheidspartijen hebben geen overtuigende argumenten die in het voordeel van dergelijke ondemocratische systemen spreken, wat geenszins vertrouwen opwekt in het Europese handelsbeleid.

2.3. Tussenkost van Björn Rzoska

Björn Rzoska sluit zich aan bij de kritiek van Annick Lambrecht. De Groenfractie volgt de redenering van de sp.a-fractie en zal zich onthouden.

2.4. Tussenkost van Vera Jans

Vera Jans benadrukt dat Vlaanderen inderdaad, zoals Philippe Muyters al had aangegeven, een zeer open economie heeft en dus sterk afhankelijk is van export. Dat is een belangrijke factor om resoluties zoals het voorstel van resolutie dat voorligt, goed te keuren. In een wereldeconomie die steeds volatieler wordt, is het goed om te kijken welke handvaten er zijn en wat Vlaanderen aan de EU kan vragen of aanbevelen.

Een opsplitsing van handelsverdragen en investeringsakkoorden moet een snellere implementatie mogelijk maken en de slagkracht van de EU vergroten. Uiteindelijk profiteert iedereen daarvan, niet het minst de kmo's, waar de Vlaamse economie zo op gestoeld is. Een herhaling van het CETA-verhaal, waarbij het handelsluik heel lange tijd geblokkeerd werd, doordat er geen opsplitsing was, moet in elk geval vermeden worden. Dat neemt echter niet weg dat de zogenaamde associatieovereenkomsten, die ook een heel brede lading dekken, belangrijk blijven.

2.5. Tussenkost van Philippe Muyters

Philippe Muyters benadrukt eveneens het belang van de snelle implementatie waarop Vera Jans net wees. Dat is een belangrijke doelstelling waar Vlaanderen, als open economie, van kan profiteren.

De bindende normen inzake klimaat, arbeid, duurzame ontwikkeling, mensenrechten enzovoort, een aspect dat terugkwam in de kritiek van Annick Lambrecht en Björn Rzoska, maken volgens Philippe Muyters onderdeel uit van een afweging: in welke mate kan men die elementen integreren in een akkoord? Handelsverdragen en investeringsakkoorden moeten een hefboom kunnen vormen om op die punten actie te ondernemen, maar dat mag de realisatie van het handelsakkoord of de investeringen niet in het gedrang brengen.

Philippe Muyters gelooft verder dat Vlaanderen, nogmaals, als open economie, belang heeft bij liberalisering en vrije handel. Dat vormt dus een belangrijk aspect. Een onafhankelijk arbitragesysteem moet dat ondersteunen en is daartoe beter geschikt dan de klassieke juridische weg.

3. Stemming

Het voorstel van resolutie over het openen van de politieke dialoog met de Europese Commissie over de opsplitsing in handelsakkoorden en investeringsverdragen wordt aangenomen met 7 stemmen voor en 4 onthoudingen.

Cathy COUDYSER,
voorzitter

Johan DECKMYN
Maarten DE VEUSTER,
verslaggevers

Gebruikte afkortingen

CETA	Comprehensive Economic and Trade Agreement
EU	Europese Unie
ISDS	investor-state dispute settlement
kmo	kleine of middelgrote onderneming
TISA	Trade in Services Agreement
WHO	Wereldhandelsorganisatie